

การศึกษาองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา

A Study on the Components of Social Intelligence of Educational Scholars

มนีรัตน์ เตโช¹ วาโร เพ็งสวัสดิ์² วันเพ็ญ นันทะศรี³

Maneerat Techo, Waro Pengsawat, Wanpen Nanthasee

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสังเคราะห์องค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา จากแหล่งข้อมูลทางวิชาการจำนวน 10 รายการ โดยเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ 3 หรือ ร้อยละ 30 และ 2) การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสารและแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ (Likert Scale) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ทางสังคม 2) การรู้คิดทางสังคม 3) ทักษะทางสังคม 4) พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม และ 5) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords) : การวิเคราะห์องค์ประกอบ; ความฉลาดทางสังคม; นักวิชาการศึกษา

Abstract

This article aims to study the components of social intelligence among education officers by employing a quantitative research approach. The research process was divided into two steps 1) synthesizing the components of social intelligence of education officers from 10 academic sources, with components selected based on a frequency of at least three occurrences or 30 percent, and 2) evaluating the appropriateness of these components by five experts. The research instruments consisted of a document synthesis form and a five-

---

Received: 2025-09-14 Revised: 2025-10-06 Accepted: 2025-10-08

¹ นักศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร Student Master of Education Program, Department of Education Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: ploymaneerat.t@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร Advisor Department of Education Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: khaitoy8@gmail.com

³ อาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร Advisor Department of Education Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University. E-mail: wanphen48@gmail.com

point Likert scale questionnaire. The statistical methods employed included frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The findings revealed that social intelligence of education officers comprises five components 1) social awareness, 2) social cognition, 3) social skills, 4) social behavior and adaptation, and 5) empathy. Furthermore, the evaluation results indicated that the overall appropriateness of these components was at the highest level.

Keywords: Component Analysis; Social Intelligence; Education Officers

บทนำ (Introduction)

ความฉลาดทางสังคม (Social Intelligence) ถือเป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่เต็มไปด้วยความหลากหลายและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การมีความสามารถในการเข้าใจผู้อื่น การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลรอบข้าง ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ทางสังคมอย่างเหมาะสม เป็นทักษะที่ส่งผลโดยตรงต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และยังเป็นปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอมความสำเร็จ ทั้งในด้านการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม (Goleman, 2006 อ้างถึงใน ศิริยุทธ บุสหงษ์, 2562: 30)

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและจัดหมวดหมู่ขององค์ประกอบความฉลาดทางสังคมในหลากหลายมิติ Edward Thorndike (1920, อ้างถึงใน ดิษฐชัย จันทร์คุณา, 2567: 362) มองว่า ความฉลาดทางสังคมประกอบด้วย การตระหนักรู้ทางสังคม การรู้คิดทางสังคม และการมีทักษะทางสังคม ขณะที่ Ford และ Tisak (1983, อ้างถึงใน พระมหาเมธีมนต์ ศรีปัดดา, 2567: 49) เสนอว่า ความเข้าใจผู้อื่น ความเข้าใจทางสังคม และพฤติกรรมทางสังคม เป็นหัวใจสำคัญ ขณะเดียวกัน Kosmitzki (1993, อ้างถึงใน ผ่องพรรณ ภาโว, 2562: 210) ได้ขยายความให้ครอบคลุมถึง 7 องค์ประกอบ เช่น การรับรู้อารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น การหยั่งรู้ ต่อสภาพการณ์ทางสังคมที่ซับซ้อน ตลอดจนการปรับตัวทางสังคม นอกจากนี้ Silvera, Martinussen, และ Dahl (2001, อ้างถึงใน ภูมิเพชร ทองเปล่งรัมย์, 2566: 716) ได้เสนอว่า การประมวลผลข้อมูลทางสังคม ทักษะทางสังคม และการรับรู้ทางสังคม เป็นโครงสร้างหลักของความฉลาดทางสังคม ส่วน Albrecht (2006, อ้างถึงใน ผ่องพรรณ ภาโว, 2562: 210) ได้ให้ความสำคัญกับการตระหนักรู้สถานการณ์ทางสังคม การแสดงออก และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ขณะเดียวกัน Hay Group (2011, อ้างถึงใน วิชญพงศ์ ไชยธิดกุลโรจน์, 2564: 21) ก็ได้ขยายความเพิ่มเติมในเชิงการพัฒนาตนเอง และความสัมพันธ์ โดยแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การตระหนักต่อตนเอง การจัดการตนเอง การตระหนักต่อสังคม และการจัดการความสัมพันธ์

จากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ความฉลาดทางสังคมมิได้เป็นเพียงทักษะเชิงพฤติกรรม แต่ยังเชื่อมโยงกับมิติการรู้คิด การตระหนักรู้ และการจัดการตนเองที่ส่งผลต่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีคุณภาพ โดยในประเทศไทย นักวิชาการร่วมสมัย เช่น สุทธิพร แทนทอง (2565: 273) และ ณัฐศรียา จักรสมศักดิ์ (2566: 5) ต่างก็เห็นพ้องว่า ความฉลาดทางสังคมประกอบด้วย ความเข้าใจผู้อื่น ความเข้าใจทางสังคม พฤติกรรมทางสังคม การสร้างสัมพันธภาพ และการจัดการอารมณ์ตนเอง ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ความฉลาดทางสังคมเป็นองค์ความรู้ที่มีการพัฒนาและตีความอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อความซับซ้อนของสังคมในปัจจุบัน องค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมตามมุมมองนักวิชาการจึงมีทั้งมิติด้านการรับรู้ อารมณ์

ปฏิสัมพันธ์ และการปรับตัว ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนให้บุคคลสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของความฉลาดทางสังคม เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนและเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การพัฒนาความรู้ที่เป็นประโยชน์ทั้งในทางวิชาการและการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

เพื่อศึกษาองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย มี 2 ขั้นตอน ได้แก่ การสังเคราะห์องค์ประกอบ และประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา โดยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา จากแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสังเคราะห์ จำนวน 10 แหล่ง เพื่อนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ทางสังคม 2) การรู้คิดทางสังคม 3) ทักษะทางสังคม 4) พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม และ 5) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

1.2 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบที่สังเคราะห์ได้ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางด้านการศึกษา และมีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2) ผู้บริหารการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการบริหารการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไปและมีประสบการณ์การบริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

3) ศึกษานิเทศก์ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท ทางด้านการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การนิเทศการศึกษาหรือประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

4) นักวิชาการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป และมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

1.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตั้งแต่เดือนมกราคม 2568-กรกฎาคม 2568

นักวิชาการ/นักการศึกษา/นักวิจัย													
ความฉลาดทางสังคม	Thorndike (1920)	Ford, & Tisak, (1983)	Kosmitzki (1993)	Silvera & Dahl (2001)	Albrecht (2006)	Goleman (2006)	Hay Group (2011)	กาญจน์กมล สุวิทยารัตน์ (2557)	สุทธิพร แทนทอง (2565)	ณัฐศรียา จักรสมศักดิ์ (2566)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่ศึกษา
- ความสามารถทั่วไปในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น			✓										
- การปรับตัวทางสังคม			✓										
5. การตระหนักรู้และจัดการตนเอง											2	20	
- การตระหนักต่อตนเอง							✓						
- การจัดการตนเอง							✓						
- การตระหนักรู้ตนเอง										✓			
- การจัดการอารมณ์ตนเอง										✓			
6. การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น											3	30	*
- ความเข้าใจผู้อื่น		✓							✓				
- ความเข้าใจทางสังคม		✓							✓				
- การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น				✓									
รวม	3	3	7	3	5	2	4	3	3	4			

จากตารางที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา ผู้วิจัยได้รวมองค์ประกอบที่มีลักษณะสอดคล้องกันเข้าเป็นองค์ประกอบเดียวกัน ได้จำนวน 6 องค์ประกอบ จากนั้นผู้วิจัยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป หรือตั้งแต่ร้อยละ 30 ของความถี่ ทั้งหมด และได้คัดสรรองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ทางสังคม 2) การรู้คิดทางสังคม 3) ทักษะทางสังคม 4) พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม และ 5) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา มีรายละเอียดดังที่ปรากฏในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ	การตรวจสอบวัดระดับความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิ (N=5)		
	ค่าเฉลี่ย (μ)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ	แปลผล
การตระหนักรู้ทางสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด
การรู้คิดทางสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด

ทักษะทางสังคม	5.00	0.00	มากที่สุด
พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม	4.40	0.55	มากที่สุด
การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	4.60	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.80	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและเท่ากัน คือ การตระหนักรู้ทางสังคม การรู้คิดทางสังคม และ ทักษะทางสังคม ($\mu = 5.00$, $\sigma = 0.00$) องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยลงมา คือ การเห็นอกเห็นใจ ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.55$) และ พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม ($\mu = 4.40$, $\sigma = 0.55$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

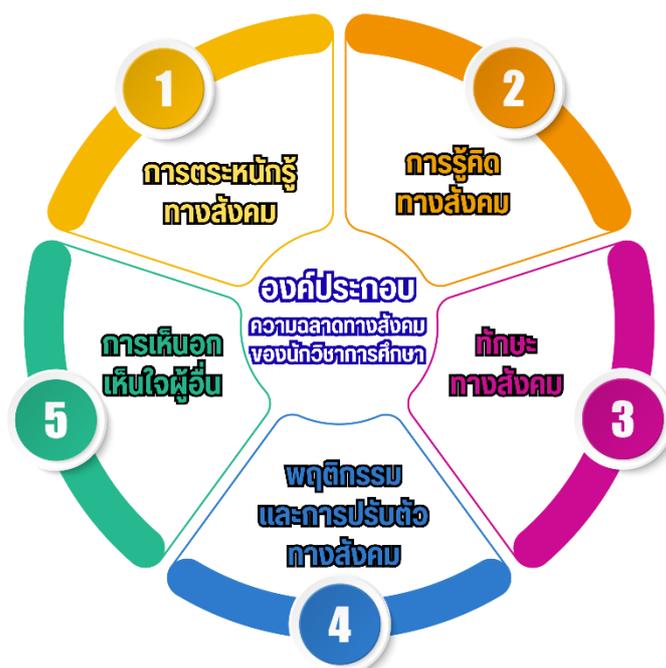
จากการศึกษาขององค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา พบว่ามี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ทางสังคม 2) การรู้คิดทางสังคม 3) ทักษะทางสังคม 4) พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม และ 5) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการตระหนักรู้ทางสังคม การรู้คิดทางสังคม และทักษะทางสังคม ที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการรับรู้ เข้าใจ และปฏิบัติทางสังคมที่เกื้อหนุนต่อบทบาทหน้าที่ของนักวิชาการศึกษา สาเหตุหนึ่งที่ยังองค์ประกอบดังกล่าวได้รับการประเมินในระดับสูงมากที่สุด อาจเนื่องมาจากความฉลาดทางสังคมเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรหลากหลายฝ่าย ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และชุมชน การมีการตระหนักรู้ทางสังคม การรู้คิดทางสังคม และการมีทักษะทางสังคมที่เข้มแข็ง ช่วยให้สามารถเข้าใจผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง วางตนได้อย่างเหมาะสม และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Goleman (2006, อ้างถึงใน ศิริัญพร บุสหงษ์, 2562: 30) ที่กล่าวว่า ความฉลาดทางสังคมประกอบด้วย การตระหนักรู้ทางสังคม (Social Awareness) และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Facility) ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยให้บุคคลเข้าใจผู้อื่นและสามารถสร้างความร่วมมือได้อย่างราบรื่น

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานของ Kosmitzki (1993, อ้างถึงใน ผ่องพรรณ ภาโว, 2562: 210) ที่ระบุว่า ความฉลาดทางสังคมครอบคลุมถึงการรับรู้อารมณ์ของผู้อื่น ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์ และการปรับตัวทางสังคม ซึ่งล้วนเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อน และสอดคล้องกับการจัดกลุ่มองค์ประกอบของ Ford และ Tisak (1983, อ้างถึงใน พระมหาเมื่องมนต์ ศรีปัดดา, 2567: 49) ที่ให้ความสำคัญกับความเข้าใจผู้อื่น ความเข้าใจทางสังคม และพฤติกรรมทางสังคม จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของความฉลาดทางสังคมทั้ง 5 ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการตระหนักรู้ทางสังคม การรู้คิดทางสังคม การมีทักษะทางสังคม พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม หรือการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการทำงานของนักวิชาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่การศึกษาและสังคมมีการ

เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความฉลาดทางสังคมจึงเป็นคุณลักษณะที่ช่วยให้บุคลากรสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ได้องค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ทางสังคม 2) การรู้คิดทางสังคม 3) ทักษะทางสังคม 4) พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม และ 5) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น อธิบายได้ดังภาพที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 องค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา
ที่มา: (มณีรัตน์, 2568)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การตระหนักรู้ทางสังคม การรู้คิดทางสังคม ทักษะทางสังคม พฤติกรรมและการปรับตัวทางสังคม และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น โดยผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คนเห็นว่าองค์ประกอบดังกล่าวมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้จึงมีทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาองค์ประกอบความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษา ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความฉลาดทางสังคมของนักวิชาการศึกษากับเรื่องอื่น เช่น การพัฒนาเครื่องมือวัดความฉลาดทางสังคมที่ครอบคลุมมากขึ้น, การบูรณาการกับแนวคิดทางจิตวิทยาและการบริหารการศึกษา หรือการ

วิจัยเชิงพัฒนา (R&D) ควรพัฒนาหลักสูตร โครงการอบรม หรือกิจกรรมเสริมสร้างความฉลาดทางสังคมสำหรับ นักวิชาการศึกษา และนำไปทดลองใช้จริง พร้อมประเมินผลก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อหาวิธีการ พัฒนาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กาญจน์กมล สุวิทยารัตน์. (2557). การศึกษาและพัฒนาความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษาภาคใต้. *วารสารสุทธิปริทัศน์*. 28(86): 126-151.
- ดิฐฐชัย จันทร์คณา. (2567). *ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ความฉลาดทางสังคมในบริบทการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐศรียา จักรสมศักดิ์. (2566). ผลการใช้โปรแกรมการกำกับอารมณ์ร่วมกับทักษะชีวิตที่มีต่อความฉลาดทาง อารมณ์และความฉลาดทางสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัย. *วารสารการพยาบาลจิตเวชและ สุขภาพจิต*. 37(3): 1-14.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ผ่องพรรณ ภาโว. (2562). ปัจจัยทำนายความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิจัยและ นวัตกรรมทางสุขภาพ*. 2(1): 208-218.
- พระมหาเมื่องมนต์ ศรีปัดดา. (2567). หลักกัลยาณมิตรธรรมกับการพัฒนาความฉลาดทางสังคมใน สถานศึกษา. *วารสารปราชญ์ประชาคม*. 2(1): 44-56.
- ภูมิเพชร ทองเปลวรัศมี. (2566). ความฉลาดทางสังคมและความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานปฏิบัติการ บริษัท ไพรซิเนียไทย จำกัด ในกรุงเทพและปริมณฑล. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรม ท้องถิ่น*. 5(8): 710-720.
- ศิริอุพร บุสหงษ์. (2562). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดทางสังคมของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*. 16(1): 26-38.
- สุทธิพร แทนทอง. (2565). ความฉลาดทางสังคม: คุณลักษณะสำคัญของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. 16(3): 270-284.
- วิญญพงศ์ ไชยธิกุลโรจน์. (2564). ผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาตัวบ่งชี้ความฉลาดทางอารมณ์และสังคม. *วารสารการวัด ประเมินผล สถิติ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. 2(1): 17-26.
- Albrecht, K. (2006). *Social intelligence: The new science of success*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Ford, M. E., & Tisak, M. S. (1983). A further search for social intelligence. *Journal of Educational Psychology*. 75(2): 196-206.
- Goleman, D. (2006). *Social intelligence: The new science of human relationships*. New York: Bantam Books.
- Hay Group. (2011). *Social and emotional intelligence framework*. Boston: Hay Group.
- Kosmitzki, C., & John, O. P. (1993). The implicit use of explicit conceptions of social intelligence. *Personality and Individual Differences*. 15(1): 11-23.

Silvera, D. H., Martinussen, M., & Dahl, T. I. (2001). The Tromsø Social Intelligence Scale, a self-report measure of social intelligence. *Scandinavian Journal of Psychology*. 42(4): 313-319.

Thorndike, E. L. (1920). Intelligence and its use. *Harper's Magazine*. 140: 227-235.